

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Юлия Георгиева Добрева

(име, презиме, фамилия – академична длъжност в научна организация, научна степен)

на дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките”

в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално

направление

3.8.

Икономика

Автор: д-р Марчин Кенси

Тема: Влияние на управленските компетенции върху ефективното функциониране на организациите, предоставящи здравни услуги

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № 110 от 21.04.2022г. на Ректора на Висше училище по застраховане и финанси проф. д.ю.н. Борис Велчев съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема “Влияние на управленските компетенции върху ефективното функциониране на организациите, предоставящи здравни услуги” за придобиване на научна степен „доктор на науките” в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика. Автор на дисертационния труд е д-р Марчин Кенси.

Предадените от д-р Марчин Кенси материали включват документи по представен опис:

1. Справка наукометрични показатели, вкл. справка цитирания
2. Резюмета на монографии
3. Диплома за придобита ОНС “Доктор”, защитена дисертация на тема: “Образователната система в професионалните училища в светлината на изискванията за компетенции от предприятията на пример на област Любушка”.
4. Дисертация - в общ обем 274 стр.
5. Автореферат върху дисертационния труд
6. Списък с приносите в дисертационния труд
7. Списък на публикациите

Кандидатът е приложил 3 самостоятелни монографии и 1 книга на база дисертацията за придобиване на ОНС “доктор” - общо 375 точки от изискуемите 100 т. в сектор Г от минималните национални изисквания. Посочил е цитирания, които изпълняват наукометричните критерии, а именно 105 т. от необходимия минимум - 100 т.

Дисертацията е в общ обем 274 стр, в т.ч. библиография и приложения.

2.Кратки биографични данни за кандидата

Кандидатът в процедурата д-р Марчин Кенси е доцент във Висше училище по икономика в гр. Бидгошч (Полша) от октомври 2015 г., където е титуляр на дисциплини, фокусирани върху проблемите на управленческите компетенции и мениджмънта. След защита на докторската си дисертация през 2006 г. и преди да стане доцент, д-р Кеси е заемал и други длъжности като преподавател, а именно: ст. преподавател в катедра "Макроикономика и финанси" на Зеленогурския университет, Полша; заместник-ректор по обучението в Държавно висше професионално училище във Вълча; преподавател във Висшето училище по мениджмънт в г. Лигница, Факултет по мениджмънт (Полша) и преподавател във Висшето училище по бизнес в г. Пила, Факултет по администрация и мениджмънт (Полша). Бил е също и декан на Факултета по приложни науки в гр. Пила. Обектът на изследването в дисертационния труд е във фокуса на интересите на изследователя в продължение на повече от 15 години, особено изследването на социалните и управленски компетенции.

3. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертацията е в обем 274 страници и се състои от увод, шест глави/раздела, заключение, библиография, приложения.

В хода на изследването авторът успява да докаже тезата си, а именно, че *“резултатът от оптимално подобрите управленски компетенции е повишаване на ефективността на организацията на здравеопазването”*. В тази връзка, **обосновано е и твърдението на автора, че болниците обикновено се управляват от представители на медицинските професии, които нямат управленски компетенции в системата на професионалното образование и това води до неефективност на здравните заведения.** Д-р Кеси подчертава, че на всяко ниво на управление на болницата (високо, средно или по-ниско) е важно да се подбира управленски

персонал по такъв начин, че да може да се справи с възложените му задачи, като най-големият проблем е набирането на главни лекари и т.нар. първо ниво на управление.

Първият раздел е посветен на теоретичния анализ върху разбирането за ролята на хората в организацията. В него авторът представя задълбочено анализа в областта на управлението на компетенциите в една организация.

Вторият раздел включва отново теоретичен анализ и е посветен на подхода за управление на компетенциите в лечебно заведение със специален акцент върху разглеждането на управленски позиции на 3 организационни нива - доминиращият модел на организационната структура на болниците в Полша.

Третият раздел представя емпирична методология на изследване, която използва няколко инструмента за измерване. Авторът посочва в нея, че данните и информацията са получени от първични източници с помощта на количествени и качествени методи.

Четвъртият раздел съдържа данни от количествено проучване, проведено сред служители на лечебни заведения, свързано с наличните и необходимите качества за длъжността мениджър в сферата на здравеопазването. Резултатът е и **същностният принос на дисертацията, а именно получените данни и заключения, които формират основата за изграждане на компетентностно-организационен модел в дадено лечебно заведение.**

Петият раздел е продължение на емпиричните изследвания от четвъртия, но за разлика от него, тази част съдържа резултатите от качествено проучване, проведено сред лица, работещи на ръководни позиции на всички нива на организацията на лечебните заведения.

Шестият раздел съдържа заключенията и резултатите от анализа на данните и информацията от изследванията. Целият раздел също **има съществено приносно значение, защото съдържа описание на основан на компетентности организационен модел, адаптиран към организационните нужди на болниците в Полша.**

Библиографията на дисертационния труд съдържа 319 заглавия. Дисертационният труд съдържа 62 таблици и 23 фигури.

4. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Дисертацията се отличава със **съществен принос, а именно запълването на неизследвани до момента аспекти на компетентностни и организационни решения, адаптирани към**

спецификата на здравната система. Друг важен принос е **предложените от автора решения в областта на компетенциите, като е посочено кои и в какъв обем конкретни компетенции са необходими за ръководни длъжности от I и II ниво на организацията.** Формулирано е и определение на характеристиките на компетенциите за най-високото управленско ниво в лечебно заведение.

Конкретно **приносите**, които се отличават в изследването са:

- обширно и задълбочено проучване на управленските компетенции в болниците в Полша;
- задълбочено изследване на компетентностни и организационни иновации в болничната среда
- създаден и изследван е компетентностно-организационен модел в лечебно заведение

Резултатите от изследването имат практико-приложен характер и могат съществено да подобрят организационната ефективност на болничните заведения чрез подобряване на управленската система в тях на всяко ниво.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Кандидатът за доктор на науките е приложил 3 монографии и една книга на база на защитен дисертационен труд за ОНС “доктор”. Всички представени публикации отговарят на необходимите критерии. Дисертационният труд не повтаря дисертацията за защита на ОНС “доктор” и съдържа оригинални приноси.

6. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания

Считам, че така представените документи са изрядни и съдържат необходимата пълнота на информацията за преценка на съответствие с нормативните изисквания и са в съответствие с минималните национални изисквания.

7. Автореферат

В съдържателен аспект Авторефератът е подходящо структуриран, изготвен според изискванията и отразява основните резултати, постигнати в дисертационния труд.

8. Критични забележки и препоръки

Нямам конкретни критични бележки и препоръки. Пожелавам на кандидата да продължи своята научно-изследователска дейност.

Би било интересно по време на защитата кандидатът да коментира по следния въпрос:

Достатъчен ли е разработеният в дисертацията компетентностен и организационен модел за справяне с кризисни събития, като напр. епидемията Ковид-19, и как би могъл да подобри ефективността в лечебните заведения при сходни бъдещи пандемии?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания на Правилника за приемане и обучение на докторанти във Висшето училище по застраховане и финанси.

Дисертационният труд показва, че кандидата д-р Марчин Кенси **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по Професионално направление 3. 8. Икономика, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди научна степен „доктор на науките“** на д-р Марчин Кенси в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8. Икономика;

15. 2022 г.

Рецензент: .....

проф. д-р Юлия Добрева